

Ceremoniał Szkolny Publicznego Gimnazjum im. św. Kingi w Ujanowicach

Zgodnie z zapisem znajdującym się we wstępie do Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

„Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności”

oraz artykułem 4 ustawy, gdzie czytamy:

„Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia”

Ceremoniał szkolny jest opisem uroczystości szkolnych organizowanych z udziałem młodzieży z okazji świąt narodowych, ważnych rocznic i wydarzeń w życiu szkoły.

Do najważniejszych pojęć oraz zachowań uczniów tworzących ceremoniał szkolny należą:

1. Właściwa postawa ucznia w szkole powinna wyrażać się przez:

- Patriotyzm
- Szacunek dla symboli narodowych, przez które rozumieć będziemy :
godło, flagę, barwy, sztandar oraz hymn narodowy
- Szacunek dla symboli szkolnych

2. Najważniejsze pojęcia to:

- Patriotyzm- to miłość i przywiązanie do ojczyzny; również „małej ojczyzny”
- Godło – wizerunek orła białego zwróconego w prawo ze złotą koroną na głowie, z dziobem i szponami złotymi, w czerwonym polu. Heraldyczny znak orła jako godło dynastii państwowej pojawił się w połowie XIII w. . za rządów Władysława Łokietka stał się oficjalnym godłem całego państwa; po odzyskaniu niepodległości w 1919 Sejm przyjął go za herb państwa. Nowy wizerunek orła został wprowadzony rozporządzeniem Prezydenta RP z 1927; oparty na projekcie prof. Z. Kamińskiego, wzorowany na godle z czasów Stefana Batorego o kształcie prawie identycznym z obowiązującym obecnie; po 1945 orzeł podobny do przedwojennego, lecz bez korony (potwierdzony dekretem z 1955) ; od 1990 orzeł biały z koroną.
- Flaga państwowa RP to prostokątny płat tkaniny o barwach RP umieszczony na maszcie. Stosunek szerokości do długości flagi przedstawia proporcja 5:8. Flaga

składa się z dwóch równoległych pasów równej długości; górny biały a dolny czerwony. Górny związany jest z orłem herbowym, a dolny nawiązuje do barwy pola jego tarczy

- Hymn państwowy- „Mazurek Dąbrowskiego” , wprowadzony okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 października 1926 roku, którego współczesny tekst literacki i muzyczny zostały określone w ustawie sejmowej z 31 stycznia 1980 roku,
- Hymn szkolny

Do najważniejszych uroczystości tworzących ceremonial szkolny zaliczamy:

- Obchody Świąt Narodowych, okolicznościowych, regionalnych wynikających z kalendarza historycznego.
- Rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.
- Pasowanie na ucznia, ślubowanie uczniów klas pierwszych.
- Święto Patrona

Najważniejsze symbole narodowe :

- Godło
- Flaga
- Hymn

Najważniejsze symbole szkolne:

- Sztandar szkoły
- Hymn szkoły

Budynek szkoły dekorowany jest flagami państwowymi w :

- Święta państwowe
- Wybory parlamentarne, prezydenckie, samorządowe
- Inne uroczystości wynikające z Ceremoniału szkolnego
- Podczas żałoby narodowej

Szczegółowe wskazówki dotyczące postępowania z flagą państwową:

- Na fladze nie wolno umieszczać ani przyczepiać do niej żadnego znaku, litery, słowa, liczby, czy jakiegokolwiek rysunku,
- Gdy flaga jest wywieszona, powinna zajmować pozycję uprzywilejowaną

- Flaga powinna być tak umieszczona, aby nie dotykała podłoża.
- Flaga powinna być zabezpieczona przed zniszczeniem, zerwaniem lub upadkiem na ziemię.
- Flaga powinna być wciągnięta na maszt i opuszczana w sposób energiczny, a jeżeli podczas jej podnoszenia jest wykonywany hymn, tempo podnoszenia flagi należy dostosować do czasu wykonywania hymnu (zacząć i skończyć jednocześnie)
- Jeżeli flaga jest umieszczona na podium mówcy, powinna znajdować się na prawo od mówcy; zwróconego twarzą do słuchaczy lub płasko na ścianie, nad mówcą lub za nim.
- W przypadku ogłoszenia żałoby narodowej flagę wywieszają opuszczoną do połowy masztu w ten sposób, że podnosi się ją do samej góry, a następnie opuszcza do połowy masztu. Przy jej zdejmowaniu podobnie, należy najpierw podnieść ją do samej góry następnie opuścić całkowicie. Jeżeli nie ma takiej możliwości (brak masztu) żałobę można wyrazić wywieszając czarną flagę w pozycji na lewo od flagi państwowej lub poprzez przymocowanie do drzewca czarnej wstęgi.

Ekspozycja flagi RP z innymi flagami, np. organizacji krajowych, innych krajów lub organizacji międzynarodowych:

- Jeżeli wraz z flagą RP ekspozycja są flagi różnych krajów i organizacji, maszty powinny być tej samej wysokości
- Flaga RP powinna być podnoszona jako pierwsza i opuszczana jako ostatnia
- Flaga państwowa nie powinna być wywieszana na jednym maszcie lub drzewcu razem z inną flagą lub flagami
- Jeżeli flaga państwowa, jest ekspozycja na jednej linii z innymi flagami (np. samorządowymi) lub flagami innych krajów, powinna zajmować pozycję uprzywilejowaną, tj. skrajną na prawo
- Flagi organizacji międzynarodowych (np. Unia Europejska) nie mają statusu flag państwowych i powinny zajmować drugie miejsce w stosunku do flagi państwowej, tj. po lewej stronie

Godła i flaga są symbolami państwa, do których trzeba się odnosić z należytą czcią i szacunkiem. Godła i flagi powinny być utrzymywane w czystości i dobrym stanie fizycznym, tj. nie mogą być zniszczone, uszkodzone, zgniecione, postrzępione, wyblakłe itp. Godła i flagi powinny być przechowywane w czystym pomieszczeniu, w sposób zabezpieczający je przed zniszczeniem lub kradzieżą.

Godła należy umieszczać w sposób zapewniający mu należytą cześć i szacunek.

Hymn

Hymn państwowy jest pieśnią patriotyczną o zasięgu ogólnokrajowym, stanowiący odbicie i uzewnętrznienie poczucia wspólnoty i odrębności narodowej, wyrażający uczucia zbiorowe wobec symboli, tradycji i instytucji narodu polskiego.

Hymn w szkołach winien być śpiewany przez wszystkich zgromadzonych podczas uroczystości państwowych i szkolnych. Podczas wykonywania hymnu państwowego obowiązuje postawa zasadnicza, zachowanie powagi i spokoju oraz zdjęcie nakrycia głowy /mężczyźni/.

Szacunek dla symboli

Symbole stanowią nierozdzielalną część tradycji Polski i Polaków.

Poszanowanie dla nich powinno stać się zewnętrzną oznaką patriotyzmu i poświęcenia Ojczyźnie. Otaczanie symboli RP czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego z nas, dlatego powinniśmy reagować na wszelkie przejawy braku czci i szacunku oraz zgłaszać to odpowiednim organom.

Godło, flaga i hymn są symbolami naszego państwa, do których należy odnosić się z należytą czcią i szacunkiem.

W Polsce nasze symbole państwowe mają pierwszeństwo przed każdym innym znakiem, np. znakami stowarzyszeń, miast, organizacji krajowych i międzynarodowych.

Sztandar w szkole

Sztandarem powinien opiekować się poczet sztandarowy (3 osoby) wybrany w każdym roku szkolnym spośród uczniów zaproponowanych przez samorząd uczniowski.

Sztandar powinien uczestniczyć w najważniejszych uroczystościach szkolnych (wymienionych powyżej) oraz poza szkołą na zaproszenie innych szkół i instytucji. W przypadku, gdy poczet sztandarowy uczestniczy w uroczystościach pogrzebowych lub ogłoszono żałobę narodową, sztandar powinien być ozdobiony czarnym kirem.

Sposób udekorowania flagi kirem:

- wstążka czarnej materii zaczyna się w lewym górnym rogu, a kończy w połowie szerokości dolnej, czerwonej materii flagi.

Nie jest określona szerokość kiru.

- na sztandarze wstążkę kiru przywiesza się w miejscu jego zamocowania na drzewcu od lewej górnej strony do prawej.

Podczas dłuższych przemarszów dopuszcza się możliwość trzymania sztandaru na ramieniu. W czasie uroczystości kościelnych sztandar jest wprowadzany i wyprowadzany bez podawania komend. W czasie wprowadzania sztandaru wszyscy wstają. Poczet przechodzi przez kościół, trzymając sztandar pod kątem 45° do przodu i staje po lewej lub po prawej stronie, bokiem do ołtarza i do zgromadzonych ludzi, podnosząc sztandar do pionu. W trakcie Mszy Św. lub innej uroczystości członkowie pocztu sztandarowego nie klękają, nie przekazują sobie znaku pokoju i nie wykonują żadnych innych gestów, stojąc cały czas w pozycji „**Baczność**” lub „**Spocznij**”
Pochylenie sztandaru następuje również w 2 innych, ważnych okolicznościach:

- Podczas hymnu narodowego

- Podnoszenia flagi na maszt
- Podczas opuszczania trumny do grobu
- Podczas ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejś pamięci
- Podczas składania wieńców, kwiatów i zniczy przez wyznaczone delegacje

Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie

Uczeń – ciemny garnitur, biała koszula i krawat

Uczennice – białe bluzki i ciemne spódnice

Insignia pocztu sztandarowego :

- białe – czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze,
- białe rękawiczki

Insignia pocztu sztandarowego przechowywane są w specjalnej gablocie. Całością spraw organizacyjnych pocztu zajmuje się opiekun Samorządu Uczniowskiego Publicznego Gimnazjum

Opis zachowania uczniów w trakcie oficjalnych uroczystości

- Wejście dyrektora szkoły i zaproszonych gości na salę na początku uroczystości, gdzie zgromadzona jest młodzież powinno być zapowiedziane przez prowadzącego, powinno to spowodować przyjęcie przez młodzież postawy zasadniczej.
- Wprowadzenie sztandaru następuje po podaniu komendy przez osobę prowadzącą uroczystość.

„Baczność”

„Poczet sztandarowy, sztandar wprowadzić” – uczestnicy uroczystości przyjmują postawę zasadniczą. Poczet sztandarowy wchodzi na miejsce uroczystości.

Jeżeli droga przemarszu jest wąska, poczet może iść w rzędzie, przy czym osoba trzymająca sztandar idzie w środku. W trakcie przemarszu wszyscy stoją, a sztandar należy pochylić pod kątem 45° do przodu. Poczet zajmuje miejsce po lewej lub prawej stronie sali, przodem do zgromadzonych i podnosi sztandar do pionu.

Po wprowadzeniu sztandaru, prowadzący podaje kolejną komendę:

„Do hymnu państwowego” – odśpiewany zostaje hymn państwowy. W trakcie hymnu sztandar jest pochylony pod kątem 45°. Po odśpiewaniu hymnu prowadzący podaje następną komendę: „Do hymnu szkoły”

Po odśpiewaniu hymnu szkoły (sztandar pochylony pod kątem 45°) prowadzący podaje komendę:

„Po hymnie” – uczestnicy uroczystości przyjmują postawę swobodną.

Hymn państwowy wykonywany jest przed hymnem szkoły w czasie uroczystości państwowych, rocznic świąt narodowych. W innych przypadkach powinien być wykonywany hymn szkoły. Na zakończenie uroczystości prowadzący podaje komendę:

„Poczet sztandarowy , sztandar wyprowadzić” zachowanie młodzieży i czynności pocztu są analogiczne do sytuacji wprowadzenia pocztu do sali.

Ceremoniał przekazania opieki nad sztandarem odbywa się w czasie uroczystego zakończenia roku szkolnego w bezpośredniej obecności Dyrektora szkoły.

Najpierw występuje poczet sztandarowy ze sztandarem , a następnie wychodzi nowy skład pocztu. Jako pierwszy zabiera głos dotychczasowy chorąży pocztu sztandarowego ,który :
 mówi:” Przekazujemy Wam sztandar – symbol Zespołu Szkół im. Św. Kingi w Ujanowicach. Opiekujcie się nim i godnie reprezentujcie naszą szkołę”

Na co chorąży nowego pocztu sztandarowego odpowiada: ***”Przyjmujemy od was sztandar. Obiecujemy dbać o niego, sumiennie wypełniać swoje obowiązki i być godnymi reprezentantami Zespołu Szkół im. Św. Kingi w Ujanowicach”***

Po tych słowach dotychczasowa asysta przekazuje insygnia.